

ΘΕΜΑ: Παρέχονται διευκρινίσεις επί του Ν. 2971/2001 (ΦΕΚ 285/19.12.2001 τ.Α') "Αιγιαλός, παραλία και άλλες διατάξεις".

ΣΧΕΤ.: Το αριθ. 1001094/70/0010B/9.1.2002 έγγραφό μας.

Σε συνέχεια του πιο πάνω σχετικού, με το οποίο σας κοινοποιήθηκε ο Νόμος 2971/2001 "Αιγιαλός, παραλία και άλλες διατάξεις", που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 285/19.12.2001 τ.Α', σας παρέχουμε ορισμένες διευκρινίσεις για την ορθή εφαρμογή του, επισημαίνοντας ότι από την έναρξη ισχύος του στις 19.12.2001:

1. Διευρύνεται η επιτροπή καθορισμού των ορίων αιγιαλού, παραλίας, παλαιού αιγιαλού, όχθης, παρόχθιας ζώνης και παλαιάς όχθης.
2. Ορίζονται για πρώτη φορά προθεσμίες για την ολοκλήρωση της διαδικασίας καθορισμού αιγιαλού, παραλίας και παλαιού αιγιαλού.
3. Ορίζονται οι προδιαγραφές για την σύνταξη των διαγραμμάτων, τις οποίες πρέπει να λάβουν υπόψη οι αρμόδιες επιτροπές, προκειμένου να γίνει χάραξη αιγιαλού, παραλίας και παλαιού αιγιαλού.
4. Θεσμοθετείται η δυνατότητα επανακαθορισμού αιγιαλού, παραλίας και παλαιού αιγιαλού σε περιπτώσεις εσφαλμένου καθορισμού.
5. Ρυθμίζεται ο τρόπος καθορισμού της παραλίας, αφού ληφθούν υπόψη η εγκεκριμένη γραμμή δόμησης και το ρυμοτομικό σχέδιο.
6. Θεσμοθετείται η υποχρεωτική χάραξη αιγιαλού, παραλίας πριν από την έγκριση ή επέκταση του σχεδίου πόλης ή από εκτέλεση οποιουδήποτε έργου.
7. Ρυθμίζονται θέματα τεχνικών έργων που έχουν γίνει στον αιγιαλό μετά την λήξη σύμβασης που έχει συναφθεί από το Δημόσιο, τον Ε.Ο.Τ. ή την Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, ή τους Ο.Τ.Α. με τρίτους ή τη λήξη της παραχώρησης του Δημοσίου.
8. Καταργούνται οι προσχώσεις, σε περίπτωση δε παράνομων προσχώσεων δεν επιτρέπεται η αναχάραξη του αιγιαλού ή της παραλίας και οι δημιουργηθείσες νέες εκτάσεις θεωρούνται αιγιαλός.
9. Ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν την παραχώρηση απλής χρήσης αιγιαλού και παραλίας σε ιδιώτες, Ο.Τ.Α., φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένων, οργανισμούς κοινής ωφελείας και Ν.Π.Δ.Δ. Ορίζονται οι δραστηριότητες που θα πρέπει να ασκούνται στον παραχωρούμενο χώρο του αιγιαλού, καθώς και ο τρόπος καθορισμού ανταλλάγματος σε ιδιωτικούς φορείς διαχείρισης που κάνουν χρήση του αιγιαλού.
10. Θεσπίζεται η διαδικασία παραχώρησης για εκτέλεση έργων επί του αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης, θαλασσίου χώρου ή του πυθμένα αυτού και επιπλέον από τις νέες διατάξεις παρέχεται η δυνατότητα κατασκευής έργων επί του αιγιαλού, που δεν προέβλεπε το μέχρι σήμερα υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο (πλωτές εξέδρες, υποθαλάσσιοι αγωγοί κλπ.).
11. Ρυθμίζονται θέματα, τα οποία αφορούν τον καθορισμό των ορίων και των χρήσεων της χερσαίας και θαλάσσιας ζώνης λιμένα, καθώς και το καθεστώς των χερσαίων χώρων ζώνης λιμένα και ο τρόπος με τον οποίο θα γίνονται οι παραχωρήσεις των χώρων που βρίσκονται μέσα στη ζώνη αυτή. Παρέχεται η δυνατότητα στους φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με τους Ο.Τ.Α. ή άλλους φορείς του δημοσίου τομέα.
12. Ρυθμίζεται η τύχη των πάσης φύσεως κτισμάτων και εν γένει κατασκευασμάτων, τα οποία έχουν ανεγερθεί ή θα ανεγερθούν χωρίς άδεια ή καθ' υπέρβαση αυτής στον αιγιαλό, την παραλία ή τη θάλασσα. Παρέχεται όμως η δυνατότητα νομιμοποίησης σε συσυκεκριμένα

έργα της παραγρ. 1 του άρθρου 14 του Νόμου υπό προϋποθέσεις.

13. Θεσπίζεται ότι τα μέτρα προστασίας του αιγιαλού και της παραλίας ισχύουν και για τη θάλασσα, τον πυθμένα αυτής, τη μεγάλη λίμνη και τον πλεύσιμο ποταμό, αντί του άρθρου 682 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, που προβλέπει τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων.

14. Ρυθμίζονται θέματα επίσπευσης καθορισμού του αιγιαλού, παραλίας και παλαιού αιγιαλού σε περιοχές που κηρύσσονται υπό κτηματογράφηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2308/1995 (ΦΕΚ 114/95 τ. Α').

Σκοπός του παραπάνω ψηφισθέντος Νόμου είναι η λύση των προβλημάτων, που αναδείχθηκαν τα τελευταία 50 χρόνια, καθώς και αυτών που οφείλονταν σε συναρμοδιότητες και αλληλοεπικαλύψεις του αντικείμενου μεταξύ υπηρεσιών, έτσι ώστε να μην αντιμετωπίζεται τυχαία το ζήτημα.

Τέλος, επειδή από το νόμο προβλέπεται η έκδοση κοινών υπουργικών αποφάσεων που θα ρυθμίζουν τις λεπτομέρειες εφαρμογής των σχετικών διατάξεων που τις προβλέπουν, εστάλη έγγραφο προς τα αρμόδια Υπουργεία, προκειμένου να ορίσουν τους εκπροσώπους τους, οι οποίοι θα συμμετέχουν στην Επιτροπή που θα συσταθεί για την επεξεργασία των θεμάτων που τίγονται στο νόμο, ώστε στη συνέχεια να εκδοθούν οι προαναφερόμενες κοινές υπουργικές αποφάσεις.

Ειδικότερα:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Άρθρο 1

Ορισμοί

Δίδεται ο ορισμός του αιγιαλού όπως αυτός είναι διατυπωμένος με τον Α.Ν. 2344/40 και ισχύει από το Βυζαντινωμαϊκό δίκαιο, ως ζώνη που δημιουργείται από τη φύση.

Δίδονται επίσης οι ορισμοί της παραλίας, παλαιού αιγιαλού, όχθης, παρόχθιας ζώνης και παλαιάς όχθης, μεγάλων λιμνών και πλεύσιμων ποταμών, για την αντιμετώπιση προβλημάτων των παρόχθιων περιοχών τους, αντίστοιχων με τα προβλήματα της παράκτιας ζώνης.

Δίδονται τέλος οι ορισμοί του λιμένα των λιμενικών έργων και του φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένα.

Άρθρο 2

Κυριότητα αιγιαλού, παραλίας, όχθης και παρόχθιας ζώνης και χρησιμότητα αυτών

Ορίζεται ο χαρακτήρας του αιγιαλού-παραλίας και όχθης-παρόχθιας ζώνης ως πραγμάτων κοινοχρήστων (Δημόσια κτήση). Καθορίζεται η προστασία του οικοσυστήματος των ζωνών αυτών, καθώς και ο κύριος προορισμός τους. Επίσης ορίζεται ο χαρακτήρας του παλαιού αιγιαλού-παλαιάς όχθης ως πραγμάτων που ανήκουν στην ιδιωτική περιουσία του Δημοσίου (Ιδιωτική κτήση), καθώς και οι εξυπηρετήσεις πέραν του κυρίου προορισμού τους.

Άρθρο 3

Επιτροπή καθορισμού αιγιαλού και παραλίας

Διευρύνεται η επιτροπή καθορισμού αιγιαλού και παραλίας με τη συμμετοχή σ' αυτή του Διευθυντή της αρμόδιας για θέματα χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού Δ/νσης Πολεοδομίας του Νομού και του Διευθυντή Χωροταξίας και Περιβάλλοντος της Γενικής Γραμματείας Περιφέρειας.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις δε ο Υπουργός Οικονομικών δύναται να συστήσει και δεύτερη επιτροπή.

Άρθρο 4

Προδιαγραφές και διαγράμματα

Προδιαγράφεται και τυποποιείται η εργασία σύνταξης του διαγράμματος. Έτσι γίνεται δυνατή:

α) Η σύνταξη καλής ποιότητας διαγραμμάτων, με ενιαίο τρόπο.

β) Η συσχέτιση μεταξύ αυτών.

γ) Η ένταξή τους στο Εθνικό Κτηματολόγιο και

δ) Η εύκολη, γρήγορη, ολιγοδάπανη και επιστημονικά άρτια υλοποίηση των οριογραμμών στο έδαφος.

Ακόμη οι προδιαγραφές του κτηματολογικού - υψομετρικού διαγράμματος που θεσμοθετείται, το καθιστούν κατάλληλο για να γίνει δυνατό να συντελείται άμεσα η απαλλοτρίωση των ιδιωτικών κτημάτων που έχουν περιληφθεί στη ζώνη παραλίας και είναι απαραίτητη (υλοποίηση απαλλοτριωτικής διαδικασίας) για να ισχύσει αυτή.

Οι παραπάνω τεχνικές προδιαγραφές των διαγραμμάτων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού θα καθοριστούν με κοινή Υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

Άρθρο 5

Διαδικασία καθορισμού οριογραμμών αιγιαλού

παραλίας και παλαιού αιγιαλού

Ορίζεται η διαδικασία καθορισμού οριογραμμών αιγιαλού, παραλίας και παλαιού αιγιαλού και θεσμοθετούνται σύντομες προθεσμίες για την ολοκλήρωσή της, ενώ μέχρι σήμερα χρειαζόνταν 2 ή και περισσότερα χρόνια. Επίσης εξασφαλίζεται η δημοσιότητα του καθορισμένου αιγιαλού και της παραλίας με τη θεσμοθέτηση της υποχρέωσης ανάρτησης της έκθεσης και του διαγράμματος στο αρμόδιο Κοινοτικό ή Δημοτικό Κατάστημα για τρεις τουλάχιστον μήνες.

Λαμβάνεται δε μέριμνα να μη συμπεριληφθούν στην χαρασσόμενη το πρώτον ζώνη του αιγιαλού κτίσματα που είχαν ανεγερθεί σε ιδιωτικό χώρο και εκτός χειμερίου κύματος αν στο μεταξύ (μέχρι τη χάραξη) έχει χωρίσει διάβρωση της έμπροσθεν αυτών ακτής. Τα κτίσματα αυτά θα μπορούν να απαλλοτριωθούν μετά τη χάραξη του αιγιαλού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του νόμου αυτού που αφορά τη δημιουργία παραλίας (Γνωμοδότηση Νομικού Συμβουλίου του Κράτους 1052/1970).

Τέλος, παρέχεται η δυνατότητα επανακαθορισμού σε περιπτώσεις εσφαλμένου καθορισμού των οριογραμμών του αιγιαλού, παραλίας και παλαιού αιγιαλού.

Άρθρο 6

Στοιχεία για τον καθορισμό του παλαιού αιγιαλού

Ορίζονται τα στοιχεία που λαμβάνει υπόψη η Επιτροπή καθορισμού του αιγιαλού - παραλίας, προκειμένου να τα παραθέσει στην έκθεσή της και να καθορίσει παλαιό αιγιαλό.

Ενδεικτικά τέτοια στοιχεία είναι οι αεροφωτογραφίες διαφόρων ετών, το αμμώδες, ελώδες και βαλτώδες των συνεχόμενων εκτάσεων του αιγιαλού, γεωλογικές μελέτες κ.λ.π.

Άρθρο 7

Δημιουργία παραλίας, συνέπειες, περιορισμοί

Ρυθμίζονται θέματα παραλίας, η οποία χαράσσεται στο ίδιο τοπογραφικό διάγραμμα του αιγιαλού. Η απόφαση του Υπουργού Οικονομικών που επικυρώνει την έκθεση και το διάγραμμα του αιγιαλού και παραλίας, από τη δημοσίευσή της στο ΦΕΚ αποτελεί και απόφαση κήρυξης απαλλοτρίωσης των τυχόν εμπράγματων δικαιωμάτων ιδιωτών που εμπίπτουν στη ζώνη παραλίας και για την οποία εφαρμόζονται περαιτέρω οι κείμενες διατάξεις περί απαλλοτριώσεων λόγω ρυμοτομίας από το οικείο πολεοδομικό γραφείο της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

Οι κύριοι των κτημάτων που θίγονται από τη ζώνη παραλίας οφείλουν επί διετία να απέχουν από πράξεις που έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση της αξίας των κτημάτων που καταλαμβάνονται από αυτή και η οποία αύξηση δεν αποζημιώνεται.

Επίσης, με τις διατάξεις των παραγράφων 5 και 6 γίνεται τομή στο υφιστάμενο νομικό πλαίσιο της παραλίας.

Ειδικότερα με την παράγραφο 5 ορίζεται ότι η οριογραμμή παραλίας δεν μπορεί να υπερβεί την εγκεκριμένη γραμμή δόμησης όπου υπάρχει σχέδιο πόλεως ή αυτή που έχει διαμορφωθεί

πραγματικά όπου δεν υπάρχει εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο. Ακόμη εξαιρεί από τη ζώνη της παραλίας τα διατηρητέα κτίσματα ή κατασκευές.

Όπου έχει καθορισθεί ζώνη παραλίας με το καθεστώς του Α.Ν.2344/40 (ΦΕΚ 154/40 τ.Α'), αντίθετα από τα οριζόμενα στο άρθρο αυτό παρέχεται η δυνατότητα επανακαθορισμού, εφόσον δεν έχει συντελεσθεί η απαλλοτρίωση.

Τέλος, σε περιοχές χαρακτηρισμένες ως ιδιαίτερου φυσικού κάλλους η άδεια και ο έλεγχος πάσης φύσεως εργασίας (τεχνικά έργα κ.λ.π.) εντός της καθορισμένης ζώνης αιγιαλού και παραλίας γίνεται από τις κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Αιγαίου, εφόσον πρόκειται για περιοχές της αρμοδιότητάς τους.

Άρθρο 8

Περιπτώσεις υποχρεωτικής χάραξης αιγιαλού - παραλίας

Θεσμοθετείται η υποχρεωτική χάραξη του αιγιαλού και της παραλίας πριν από την έγκριση ή επέκταση σχεδίου πόλης ή από εκποίηση ή παραχώρηση δημοσίου κτήματος ή από την εκτέλεση λιμενικών, βιομηχανικών, τουριστικών και συγκοινωνιακών έργων ή από την έκδοση άδειας για οικοδομικές εργασίες, εφόσον οι πράξεις αυτές αναφέρονται σε ακίνητα που απέχουν μέχρι εκατό (100) μέτρα από την ακτογραμμή.

Ορίζεται προθεσμία για τον καθορισμό των οριογραμμών αιγιαλού - παραλίας και παλαιού αιγιαλού, σε περιπτώσεις έκδοσης οικοδομικής άδειας που αφορά τουριστικά έργα ή εγκαταστάσεις.

Άρθρο 9

Στοιχεία καθορισμού αιγιαλού και παραλίας

Μνημονεύονται ενδεικτικά τα στοιχεία που μπορεί να λάβει η Επιτροπή υπόψη της για τον καθορισμό των οριογραμμών αιγιαλού - παραλίας και ανατίθεται στους Υπουργούς

Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η αρμοδιότητα για έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης που θα καθορίζει τις προδιαγραφές και τις λοιπές λεπτομέρειες εφαρμογής του άρθρου αυτού.

Άρθρο 10

Απαλλοτρίωση ιδιωτικών κτημάτων

Αναγγελία δικαιωμάτων

Επιδιώκεται να είναι οριστικός ο καθορισμός του αιγιαλού, να μην μπορεί να αμφισβητηθεί ενώπιον των δικαστηρίων, γι' αυτό τέθηκε διαδικασία απαλλοτρίωσης με αποζημίωση τμημάτων ιδιωτικών κτημάτων τα οποία περιελήφθησαν στη ζώνη του αιγιαλού.

Προβλέπεται εξάμηνη προθεσμία από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της αποφάσεως καθορισμού του αιγιαλού, για την αναγγελία αξιώσεων ενώπιον του Υπ.

Οικονομικών των κυρίων των κτημάτων αυτών.

Άρθρο 11

Έργα και εγκαταστάσεις που υπάρχουν στον αιγιαλό και την παραλία

Ρυθμίζονται θέματα τεχνικών έργων που έχουν γίνει στον αιγιαλό και την παραλία στα πλαίσια σύμβασης τρίτων με το Δημόσιο, Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμό (ΕΟΤ), Γενική Γραμματεία Αθλητισμού (ΓΓΑ) και Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) ή κατ' εφαρμογή αναπτυξιακών νόμων. Κρίθηκε σκόπιμο οι λεπτομέρειες εφαρμογής του άρθρου αυτού να καθοριστούν με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Άρθρο 12

Προστατευτικά έργα - Προσχώσεις

Ρυθμίζονται θέματα προστασίας της ακτής καθώς και των ιδιωτικών κτημάτων από τη διάβρωση και καθορίζονται οι λεπτομέρειες κατασκευής των σχετικών τεχνικών έργων. Τούτο θεωρήθηκε αναγκαίο και για το γενικότερο συμφέρον αλλά κυρίως για την προστασία των παρακειμένων του αιγιαλού κτημάτων, τα οποία θα καθίσταντο αιγιαλός με τη διάβρωση και

θα εξαφανιζόταν και ο ήδη υπάρχων αιγιαλός. Ειδική μέριμνα ελήφθη για την κατασκευή προστατευτικών έργων σε παραδοσιακούς οικισμούς. Επίσης ρυθμίστηκε η μη αναχάραξη των οριογραμμών αιγιαλού - παραλίας σε περιπτώσεις προσχώσεων που γίνονται χωρίς άδεια ή με υπέρβαση αυτής. Οι εκτάσεις που δημιουργούνται θεωρούνται αιγιαλός. Τούτο κρίθηκε απαραίτητο γιατί ιδιώτες κυρίως προέβαιναν σε αυθαίρετη πρόσχωση θαλασσίου χώρου είτε για να αυξάνουν την απόσταση των ακινήτων τους από τη νέα γραμμή αιγιαλού και να επιτυγχάνουν την απαραίτητη απόσταση από αυτή για έκδοση οικοδομικών αδειών, είτε για να εξαγοράζουν τις εκτάσεις αυτές αφού καταγράφονταν ως δημόσια κτήματα ανήκοντα στην ιδιωτική περιουσία του Δημοσίου και να τα προσμετρούν στα κτήματά τους.

Άρθρο 13

Παραχώρηση απλής χρήσης αιγιαλού, παραλίας
Ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την παράχωρηση απλής χρήσης αιγιαλού και παραλίας. Ορίστηκε ότι η παραχώρηση σε Ο.Τ.Α., φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένων ή κοινής ωφελείας και Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) γίνεται απευθείας και με ή χωρίς αντάλλαγμα. Επίσης ορίστηκε, προς αποφυγή αδιαχωρήτου και καταστρατήγησης του κοινόχρηστου χαρακτήρα του αιγιαλού, η απόσταση που πρέπει να έχουν μεταξύ τους τα υπό μίσθωση τμήματα του αιγιαλού, ενώ καθορίζεται και ο τρόπος υπολοιισμού του ανταλλάγματος το οποίο θα καταβάλλεται από τις όμορες με τον αιγιαλό ξενοδοχειακές επιχειρήσεις. Τέλος, προβλέπεται ότι το δικαίωμα απλής χρήσης αιγιαλού παραχωρείται σε δήμους και κοινότητες κατόπιν εκδόσεως κοινής αποφάσεως των Υπουργών Εσωτερικών, Δημ. Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομικών.

Άρθρο 14

Παραχώρηση αιγιαλού, παραλίας για την εκτέλεση έργων
Τίθενται λεπτομερείς κανόνες για τη χρησιμοποίηση του αιγιαλού, της παραλίας, θαλασσίου χώρου ή πυθμένα αυτού για την εκτέλεση έργων, προς εξυπηρέτηση εμπορικών, βιομηχανικών, λιμενικών ή άλλης φύσεως σκοπών που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις. Θεσπίζεται η διαδικασία παραχώρησης για την εκτέλεση των πιο πάνω έργων. Η καινοτομία του άρθρου αυτού είναι ότι για πρώτη φορά προβλέπεται η παραχώρηση (αμιγώς) θαλασσίου χώρου και πυθμένα θαλάσσης για εκτέλεση έργων, ενώ τίθεται και προθεσμία (τρίμηνη), εντός της οποίας οι προβλεπόμενες από το άρθρο τούτο Υπηρεσίες οφείλουν να διατυπώσουν τη γνώμη τους για θέματα αρμοδιότητάς τους, ως προς την εκτέλεση του εκάστοτε αιτούμενου έργου. Επιπλέον, δημιουργήθηκαν κείμενες διατάξεις και για έργα που μέχρι σήμερα το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο δεν προέβλεπε (πλωτές εξέδρες για εποχιακή χρήση και για σκοπούς πολιτιστικούς, έργα για σκοπούς ερευνητικούς, εξυπηρέτησης, υδατοκαλλιέργειών, προσαμμωτικά έργα ή έργα ανάπτυξης από το Δημόσιο, ΝΠΔΔ ή επιχειρήσεις κοινής ωφελείας ή από ξενοδοχειακές τουριστικές μονάδες στον έμπροσθεν αυτών χώρο κ.λ.π.). Επίσης ρυθμίζεται ο τρόπος καταβολής ανταλλάγματος για τη χρησιμοποίηση λιμενικών εγκαταστάσεων από τρίτους (παράλληλη χρήση) καθώς και οι κυρώσεις σε περίπτωση μη απόδοσής του. Τέλος ορίζεται ότι υπεύθυνος για την κατασκευή των έργων είναι ο επιβλέπων Μηχανικός.

Άρθρο 15

Γενικές ρυθμίσεις για τις παραχωρήσεις
Ρυθμίζονται γενικά θέματα που αφορούν στην παραχώρηση απλής χρήσης αιγιαλού, με όρους και περιορισμούς που μπορούν να τίθενται, ειδικές περιπτώσεις παραχώρησης αποκλειστικής χρήσης, απαγόρευση ολικής ή μερικής μεταβίβασης του δικαιώματος απλής χρήσης από τον παραχωρησιούχο σε τρίτους χωρίς την έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, αλλά και του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης σε περίπτωση που ο παραχωρησιούχος είναι ΟΤΑ. Προβλέπονται επίσης διοικητικές κυρώσεις σε περιπτώσεις παράβασης.

Άρθρο 16

Παραχώρηση νησίδων του δημοσίου και αβαθών θαλασσίων εκτάσεων
Ρυθμίζονται θέματα παραχώρησης της χρήσης αβαθών θαλασσίων εκτάσεων και νησίδων που ανήκουν στο Δημόσιο.

Άρθρο 17

Αιγιαλός σε περιοχής εθνικής άμυνας και ασφάλειας
Με το άρθρο αυτό αναστέλλεται ο κοινόχρηστος χαρακτήρας του αιγιαλού και της παραλίας στις παραλιακές περιοχές που εξυπηρετούν σκοπούς Εθνικής Άμυνας και Ασφάλειας. Επίσης αναστέλλεται με κοινή Υπουργική απόφαση Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Άμυνας οι Διοικητικός καθορισμός των οριογραμμών αιγιαλού και παραλίας στις περιοχές αυτές.

Άρθρο 18

Ζώνη Λιμένα

Δίδεται ο ορισμός της ζώνης Λιμένα. Δίδονται επίσης οι λόγοι που θα πρέπει να συντρέχουν για την δημιουργία της, καθώς επίσης και η διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται για την εκτέλεση των απαραίτητων τεχνικών έργων, εντός της ζώνης αυτής.

Άρθρο 19

Χερσαία ζώνη Λιμένα

Δίδεται ο ορισμός της χερσαίας ζώνης λιμένα και ρυθμίζονται τα θέματα καθορισμού της και προστασίας της.

Άρθρο 20

Θαλάσσια ζώνη Λιμένα

Δίδεται ο ορισμός της θαλάσσιας ζώνης λιμένα και ρυθμίζονται θέματα καθορισμού αυτής.

Άρθρο 21

Καθορισμός χερσαίας
και θαλάσσιας ζώνης λιμένα

Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τον καθορισμό της χερσαίας και θαλάσσιας ζώνης λιμένα. Καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές που πρέπει να έχουν τα τοπογραφικά διαγράμματα. Για μεν την χερσαία ζώνη λιμένα ορίζεται ότι η αποτύπωσή της γίνεται σε αντίγραφο διαγράμματος καθορισμού του αιγιαλού, ενημερωμένου βυθομετρικά για την θαλάσσια έκταση. Το διάγραμμα που αφορά στη θαλάσσια έκταση μπορεί να είναι και μικρότερης κλίμακας.

Για να ολοκληρωθεί η χάραξη της χερσαίας ζώνης λιμένα τίθεται προθεσμία τριών (3) μηνών στους εμπλεκόμενους φορείς για την έκφραση των απόψεών τους.

Άρθρο 22

Καθεστώς χερσαίων χώρων ζώνης Λιμένα

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ρυθμίζεται το καθεστώς των χώρων που περιλαμβάνονται στη χερσαία ζώνη λιμένα και συγκεκριμένα οι χώροι και όλα τα κτήματα εν γένει που κατά τον καθορισμό περιλαμβάνονται στη ζώνη λιμένα είναι κοινόχρηστα δημόσια κτήματα, των οποίων η κυριότητα παραμένει στο Δημόσιο, η χρήση όμως και η εκμετάλλευσή τους για καθαρά λιμενικούς σκοπούς ανήκει στον φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένα. Με την παράγραφο 1 ορίζεται ότι η αναγκαστική απαλλοτρίωση των ιδιωτικών κτημάτων, που περιλαμβάνονται στη ζώνη λιμένα, γίνεται από τον φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένα

και σε περίπτωση που αυτός δεν έχει χρήματα για την αποζημίωση των δικαιούχων, η απαλλοτρίωση γίνεται από το Δημόσιο. Εάν κατά τον καθορισμό της ζώνης λιμένα ή την επέκταση του περιληφθούν σε αυτήν ακίνητα τα οποία έχουν παραχωρηθεί νόμιμα, δεν θίγονται οι παραχωρήσεις αυτές, εφόσον βέβαια εξυπηρετούν λιμενικούς σκοπούς, υποκαθίσταται μόνο ο φορέας διαχείρισης που στις περιπτώσεις αυτές θα είναι πλέον ο φορέας διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένα.

Όλες οι υπόλοιπες παραχωρήσεις που δεν εξυπηρετούν λιμενικούς σκοπούς συνεχίζονται με φορέα διαχείρισης το Δημόσιο, εφόσον στην περιοχή δεν πρόκειται να εκτελεστούν λιμενικά έργα ή δεν παραβλάπεται η εξυπηρέτηση του λιμένα. Ο Υπουργός Οικονομικών και ο καθ'ύλην αρμόδιος Υπουργός αποφασίζουν εάν θα συνεχιστούν οι μισθώσεις αυτές ή θα λυθούν.

Άρθρο 23

Καθεστώς γηπέδων που σχηματίζονται από προσχώσεις στη ζώνη λιμένα.

Ρυθμίζει το καθεστώς των γηπέδων που σχηματίζονται από φυσικές ή τεχνητές προσχώσεις στη ζώνη του λιμένα ή στα πλαίσια έργων, τα οποία εκτελούνται με δαπάνες των φορέων διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένα. Τα γηπέδα αυτά ανήκουν κατά κυριότητα στο Δημόσιο και εφόσον συμπεριληφθούν στη ζώνη λιμένα χρησιμεύουν για λιμενικούς σκοπούς και γενικά για δημόσιες ανάγκες.

Άρθρο 24

Παραχωρήσεις χώρων ζώνης λιμένα

Ρυθμίζει τον τρόπο με τον οποίο θα γίνονται οι παραχωρήσεις των χώρων που βρίσκονται μέσα στη ζώνη του λιμένα, ακόμη τις παραχωρήσεις στις περιπτώσεις λιμένων Εθνικής ή μείζονος σημασίας ή σε λιμένες που οι μελέτες τους επιβλέπονται από το ΥΠΕΧΩΔΕ και συνοδεύονται από έργα, καθώς και στις περιπτώσεις παραχώρησης σε μεταλλευτικές επιχειρήσεις.

Επιπλέον, ρυθμίζει τον τρόπο παραχώρησης της απλής χρήσης των χώρων της ζώνης του λιμένα που δεν συνοδεύονται από έργα προσωρινής ή μόνιμης φύσης, καθώς και τον τρόπο παραχώρησης σε αλλοδαπά φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

Παρέχεται η δυνατότητα στο Δημόσιο να χρησιμοποιεί τους χώρους της ζώνης του λιμένα για δημόσιες ανάγκες (ανέγερση Τελωνείων, Λιμεναρχείων κ.λ.π.).

Ακόμη, παρέχεται η δυνατότητα στο Δημόσιο να ασκεί διαχειριστικές πράξεις στους χώρους της ζώνης του λιμένα, που δεν είναι άμεσα αναγκαίοι για την λειτουργία του, δηλαδή να τους εκμισθώνει κατά τις διατάξεις περί διοικήσεως δημοσίων κτημάτων, καθώς και στα εντός του λιμένα νομήματα θαλάσσης και παραλίας, όπως λουτρά, ιχθυοτροφεία κ.λ.π.

Άρθρο 25

Προγραμματικές συμβάσεις φορέων διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένα

Παρέχεται η δυνατότητα στους φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένα να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με τους Ο.Τ.Α. ή άλλους φορείς του Δημοσίου Τομέα για την μελέτη προγραμμάτων ανάπτυξης και εκτέλεσης λιμενικών έργων στη ζώνη λιμένα καθώς και για την παροχή υπηρεσιών στη ζώνη αυτή.

Με το άρθρο αυτό ρυθμίζεται ο τρόπος καθορισμού των όρων και των προϋποθέσεων των προγραμματικών συμβάσεων, καθώς επίσης και τι περιλαμβάνουν.

Άρθρο 26

Καθεστώς Δωδεκανήσου

Ο παρών νόμος έχει εφαρμογή και στα νησιά του νομού Δωδεκανήσου, εφαρμοζομένων παραλλήλως και των διατάξεων του Κ.Δ.132/1929 περί Κτηματολογικού Κανονισμού Δωδεκανήσου που διατηρήθηκαν σε ισχύ με το άρθρο 8 του Ν.510/1947 (ΦΕΚ 298 Α').

Όσον αφορά τα νησιά του Νομού Δωδεκανήσου που υπάρχει κτηματολόγιο στο διάγραμμα του άρθρου 4 που υποβάλλεται για τον καθορισμό, αποτυπώνονται οι κτηματολογικές μερίδες

και βεβαιώνεται από το Αρμόδιο Κτηματολογικό γραφείο η ορθότητα των αποτυπωμένων κτηματολογικών μερίδων.

Άρθρο 27

Προστασία αιγιαλού, παραλίας και άλλων χώρων

Με το άρθρο αυτό ορίζεται ότι και στους χώρους της θαλάσσιας ζώνης του λιμένα έχουν

εφαρμογή οι διατάξεις για την προστασία των Δημοσίων Κτημάτων.

Ρυθμίζεται το θέμα της τύχης των πάσης φύσεως κτισμάτων και εν γένει κατασκευασμάτων τα οποία έχουν ανεγερθεί ή θα ανεγερθούν χωρίς άδεια στον αιγιαλό ή την παραλία. Ακόμη, ρυθμίζεται ο τρόπος κατεδάφισης των πιο πάνω κτισμάτων.

Επίσης ρυθμίζεται η τύχη των κατασκευών που έχουν γίνει χωρίς άδεια μέσα στη θάλασσα, καθώς και ο τρόπος απομάκρυνσής τους.

Με το άρθρο αυτό ακόμη ορίζεται ότι έργα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 14 και έχουν γίνει μέχρι την ισχύ του παρόντος νόμου μέσα στον αιγιαλό, την παραλία ή την θάλασσα χωρίς άδεια ή με υπέρβαση αυτής, είναι δυνατόν να νομιμοποιηθούν εφόσον συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις, δηλαδή εφόσον είναι έργα τα οποία προβλέπει ή προέβλεπε η κείμενη νομοθεσία. Στη συνέχεια ορίζεται ο τρόπος νομιμοποίησής τους, καθώς και ο τρόπος νομιμοποίησης αυθαιρέτων που έχουν κατασκευαστεί από το Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α.

Άρθρο 28

Καθορισμός χώρων που εξομοιώνονται με ζώνη λιμένα

Με το άρθρο αυτό ρυθμίζεται η διαδικασία καθορισμού των χώρων που εξομοιώνονται με ζώνη λιμένα.

Άρθρο 29

Διοικητικές και ποινικές κυρώσεις

Με το άρθρο αυτό κατοχυρώνεται ο αιγιαλός, η παραλία, η ζώνη λιμένα, η θάλασσα, ο πυθμένας αυτής, η μεγάλη λίμνη, ο πλεύσιμος ποταμός, η όχθη και η παρόχθια ζώνη αυτών. Για το λόγο αυτό θεσπίστηκε ότι απαιτείται άδεια από το καθ'ύλην αρμόδιο Όργανο για κάθε επέμβαση στους χώρους αυτούς. Τίθενται δε ποινικές και διοικητικές κυρώσεις κατά των παραβατών της νομοθετικής αυτής επιταγής.

Άρθρο 30

Εγκατάσταση υδατοκαλλιεργειών

Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με εγκαταστάσεις υδατοκαλλιεργειών. Προβλέπεται ρητά η σύμφωνη γνώμη του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού (Γ.Ε.Ν.), του Υ.Ε.Ν. και του Υπουργείου Πολιτισμού.

Άρθρο 31

Ανάλογη εφαρμογή διατάξεων

Ορίζεται για πρώτη φορά η ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού για τον καθορισμό, προστασία, διοίκηση και διαχείριση των χώρων του αιγιαλού - παραλίας και παλαιού αιγιαλού και για τις όχθες, παρόχθιες ζώνες και παλαιές όχθες μεγάλων λιμνών και πλεύσιμων ποταμών καθώς και για τις διώρυγες διαύλου και τεχνικά λιμάνια που δημιουργούνται από φυσικά ή τεχνικά αίτια και είναι πλεύσιμα με τις αναφερόμενες σε αυτό παρεκκλίσεις.

Άρθρο 32

Μέτρα για την προστασία της δημόσιας περιουσίας, καθορισμός αιγιαλού, παραλίας και παλαιού αιγιαλού σε

περιοχές που κηρύσσονται υπό κτηματογράφηση.
Κατ' ουσία μεταβατικού χαρακτήρα, ρυθμίζονται θέματα επίστευσης καθορισμού του αιγιαλού - παραλίας και παλαιού αιγιαλού καθώς και όχθης, παρόχθιας ζώνης και παλαιάς όχθης μεγάλων λιμνών και πλευσίμων ποταμών, σε περιοχές που κηρύσσονται υπό κτηματογράφηση σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2308/1995.
Ειδικότερα λαμβάνεται μέριμνα να αποφευχθούν εμπόδια στην πρόοδο των εργασιών του Εθνικού Κτηματολογίου, υποχρεώνοντας την Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε. να παραγάγει κτηματογραφικά - υψομετρικά διαγράμματα της παράκτιας ζώνης κλίμακας 1:1000 (κοινής αποδοχής) για χρήση τόσο της ίδιας όσο και της επιτροπής αιγιαλού, έτσι ώστε και οι διαδικασίες να επιταχυνθούν και οι συγκρούσεις (αλληλοαναιρέσεις) να αποφευχθούν. Επίσης λαμβάνεται μέριμνα και για τις κτηματογραφήσεις που ήδη έχουν γίνει από την ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε.
Επιδιώκεται ο συντονισμός των Υπηρεσιών του Δημοσίου με την πρόοδο των κτηματογραφήσεων για την σύνταξη του Εθνικού Κτηματολογίου, ώστε να δηλωθούν έγκαιρα τα δημόσια ακίνητα αλλά και να υποβληθούν έγκαιρα τυχόν ενστάσεις για την προάσπιση των συμφερόντων του Δημοσίου.

Άρθρο 33

Τεκμήριο ωφέλειας ιδιοκτητών απαλλοτριούμενων ακινήτων
Σύμφωνα με το άρθρο αυτό οι αιτήσεις των ιδιοκτητών υποβάλλονται στο φορέα του έργου εντός ανατρεπτικής προθεσμίας 2 μηνών από την έκδοση της απόφασης περί προσωρινού ή απευθείας οριστικού προσδιορισμού της αποζημίωσης.
Στο διάστημα των δύο αυτών μηνών ο φορέας του έργου τις συγκεντρώνει και τις παραπέμπει μετά τη λήξη της προθεσμίας προς εξέταση από την επιτροπή της παρ. 3 του εν λόγω άρθρου.

Η Επιτροπή μετά την ολοκλήρωση του έργου της υποβάλει στην Αρχή που κήρυξε την απαλ/ση την έκθεσή της μαζί με τις αιτήσεις των ιδιωτών και εκείνη, τα διαβιβάζει στο Εφετείο στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η απαλλοτριούμενη έκταση ή το μεγαλύτερο μέρος αυτής, προκειμένου να κριθεί το βάσιμο ή μη των ισχυρισμών των αιτούντων σχετικά με την μη εφαρμογή του τεκμηρίου της ωφέλειας.

Εάν με τη δικαστική απόφαση που θα εκδοθεί κριθεί ότι πράγματι δεν ισχύει το τεκμήριο της ωφέλειας ακολουθεί: α) διόρθωση του πίνακα αναλογισμού υποχρεώσεων και επιβαρύνσεων κτηματολογικών στοιχείων κήρυξης της απαλ/σης και β) νέα εκκαθάριση της αποζημίωσης η οποία όμως δεν επηρεάζει τις συνέπειες της παρ. 4 του άρθρου 9 του Ν. 2882/2001.

Η ίδια διαδικασία ακολουθείται και για εκείνους που δεν κλητεύτηκαν ούτε έλαβαν μέρος στη δίκη για τον καθορισμό της αποζημίωσης πλην όμως η ανατρεπτική προθεσμία για την υποβολή της σχετικής αίτησης στην περίπτωση αυτή είναι 5 έτη από τη συντέλεση της απαλ/σης και εάν αποδεδειγμένα έχουν λάβει γνώση της συντέλεσης, η ανατρεπτική προθεσμία περιορίζεται σε 6 μήνες από τότε που έλαβαν γνώση.

Η ισχύς του άρθρου αυτού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37 του ίδιου νόμου αρχίζει μετά την πάροδο 1 μηνός από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δηλαδή από 19-1-2002 και εφαρμόζεται και για τις απαλλοτριώσεις που δεν έχουν μέχρι την έναρξη της ισχύος του συντελεσθεί, παρατεινομένης, σε περίπτωση που έχει παρέλθει κατά την ημερομηνία αυτή η δέμηνη προθεσμία της παρ. 3 του άρθρου 33 του παρόντος, για δύο ακόμη μήνες μέχρι 19-3-2002.

Άρθρο 34

Μεταβατικές και τελικές διατάξεις

1. Διατηρούνται σε ισχύ οι διατάξεις των αν. 376/1936 (ΦΕΚ 546 Α'), τα άρθρα 24 έως και 32 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α'), καθώς και όλες οι διατάξεις που αφορούν στην εξυπηρέτηση της Εθνικής Άμυνας και ασφάλειας της Χώρας.

2. Ορίζεται ότι εκκρεμείς υποθέσεις καθορισμού οριογραμμών αιγιαλού και παραλίας με το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, εξακολουθούν να διέπονται από αυτό και δεν καταλαμβάνονται από τον παρόντα νόμο. Οι υποθέσεις αυτές θα περαιωθούν με τις προγενέστερες του παρόντος νόμου διατάξεις.

Επιπροσθέτως σας διευκρινίζουμε ότι εκκρεμείς υποθέσεις θεωρούνται αυτές για τις οποίες έχει ήδη συγκληθεί η Επιτροπή καθορισμού οριογραμμών αιγιαλού και παραλίας.

3. Καταργούνται οι υφιστάμενες μέχρι σήμερα διατάξεις του α.ν. 2344/1940, το άρθρο 60 του διατάγματος της από 11/12-11-1929 και η υπ' αριθμ. 1032058/1555/0010/ΠΟΛ 1147/30-5-1989 εγκύκλιος διαταγή του Υπουργείου Οικονομικών, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 1882/1990.

Διατηρούνται σε ισχύ:

α) τα άρθρα 3 και 14 του ν. 2730/1999 όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν σήμερα.

β) ο ν. 2160/93 (ΦΕΚ 118 Α') εκτός της παραγράφου 21 του άρθρου 6 που καταργείται και

γ) κάθε ειδική διάταξη της κείμενης νομοθεσίας περί αιγιαλού και παραλίας, θάλασσας, λιμένων και αλιείας.

Άρθρα 35 και 36

Τα άρθρα 35 και 36 δεν αφορούν θέματα αιγιαλού και παραλίας αλλά αποτελούν τροπολογίες άλλων νόμων.

Άρθρο 37

Το άρθρο αυτό περιλαμβάνει την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, δηλαδή από την ημερομηνία δημοσίευσης του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, η οποία είναι στις 19-12-2001.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

ΑΠΟΣΤ. ΦΩΤΙΑΔΗΣ